

## รายงานสถานการณ์โรคหัด หัดเยอรมัน และหัดเยอรมันแต่กำเนิด

วันที่ 1 มกราคม – 31 มีนาคม พ.ศ. 2568

(ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2568)

กลุ่มพัฒนาระบบเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาโรคติดต่อ

กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

### สถานการณ์โรคหัด

สถานการณ์โรคหัด ตั้งแต่เดือนมกราคม - มีนาคม 2568 มีแนวโน้มพบผู้ป่วยน้อยกว่าในปี 2567 แต่ยังพบผู้ป่วยยืนยันอย่างต่อเนื่อง จากการเฝ้าระวังผู้ป่วยไข่ออกผื่น/สงสัยโรคหัด โดยใช้ข้อมูลจากโปรแกรมโรคกำจัดกวาดล้าง ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 31 มีนาคม 2568 มีรายงานผู้ป่วยไข่ออกผื่นหรือสงสัยหัด หัดเยอรมัน 748 ราย พบผู้ป่วยที่ได้รับการยืนยันผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ 203 ราย และมีประวัติเชื่อมโยงทางระบาดวิทยา 18 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 0.34 ต่อแสนประชากร ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต แม้ผู้ป่วยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนใต้ (ร้อยละ 74.44) แต่มีแนวโน้มการรายงานผู้ป่วยยืนยันนอกพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนใต้เพิ่มขึ้น (ร้อยละ 25.56) และมีรายงานผู้ป่วยในจังหวัดที่ยังไม่เคยพบผู้ป่วย ในปี 2567 มาก่อน ได้แก่ เชียงราย หนองบัวลำภู สระแก้ว ชัยภูมิ สุรินทร์ อ่างทอง และสระแก้ว นอกจากนี้ ยังมีรายงานผู้ป่วยต่างชาติที่เข้ามารักษาที่ประเทศไทย (imported cases) ในจังหวัดตราด 3 ราย ทั้งนี้ สามารถติดตามข้อมูลสถานการณ์โรคหัด รายสัปดาห์ เพิ่มเติมได้ที่ <https://ddc.moph.go.th/doe/pagecontent.php?page=1862&dept=doe>

### สถานการณ์โรคหัดเยอรมัน

จากฐานข้อมูลโปรแกรมโรคกำจัดกวาดล้าง ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 31 มีนาคม 2568 มีรายงานผู้ป่วยยืนยันหัดเยอรมันทางห้องปฏิบัติการ 2 ราย ในจังหวัดระยอง และนครราชสีมา ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต

### สถานการณ์โรคหัดเยอรมันแต่กำเนิด

สถานการณ์โรคหัดเยอรมันแต่กำเนิดของประเทศไทย จากการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ผ่านการรายงานในระบบเฝ้าระวังโรคหัด หัดเยอรมัน หัดเยอรมันแต่กำเนิด (โปรแกรมโรคกำจัดกวาดล้าง) รหัส 93 ของระบบเฝ้าระวังโรคดิจิทัล (DDS) และระบบข้อมูลสุขภาพ 43 แพ้ม รวมทั้งการเฝ้าระวังเฉพาะพื้นที่ (Sentinel surveillance) ในผู้ป่วยเด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี ใน 17 จังหวัด ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 31 มีนาคม 2568 ได้รับรายงานผู้ป่วยสงสัยโรคหัดเยอรมันแต่กำเนิดสะสม จำนวน 4 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 0.09 ต่อประชากรเด็กเกิดมีชีวิตหนึ่งคน ไม่พบรายงานผู้เสียชีวิต อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง 3 : 1 อายุระหว่าง 5 วัน ถึง 5 เดือน มีการเก็บตัวอย่างเลือดจากผู้ป่วยส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการทั้ง 4 ราย โดยผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการพบว่า มีผู้ป่วยที่มีผลตรวจทางห้องปฏิบัติการยืนยันหัดเยอรมัน (Rubella IgM = Positive) 1 ราย

## เกณฑ์ความสำเร็จของการเฝ้าระวังโรคหัด หัดเยอรมัน ขององค์การอนามัยโลก

องค์การอนามัยโลกได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานการเฝ้าระวัง สอบสวน และการส่งตัวอย่าง สู่เป้าหมาย การกำจัดโรค ดังนี้

1. อัตราการรายงานผู้ป่วยไข่ออกผื่น ที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน ไม่น้อยกว่า 2 รายต่อแสนประชากรต่อปี
2. สัดส่วนจังหวัดที่รายงานผู้ป่วยไข่ออกผื่น ที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน ไม่น้อยกว่า 2 รายต่อแสนประชากรต่อปี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
3. สอบสวนโรคเฉพาะรายในผู้ป่วยไข่ออกผื่นหรือผู้ป่วยสงสัยโรคหัดหรือหัดเยอรมัน ภายใน 48 ชั่วโมง หลังจากพบผู้ป่วย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้ป่วย
4. สัดส่วนของผู้ป่วยสงสัยหัด หัดเยอรมันที่ได้รับการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
5. สัดส่วนของการส่งตัวอย่างเพื่อยืนยันสายพันธุ์ก่อโรค ในการระบาดที่ห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรอง จากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
6. สัดส่วนของตัวอย่างส่งตรวจที่ห้องปฏิบัติการได้รับภายใน 5 วัน หลังการเก็บตัวอย่าง ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80

ผลการดำเนินงานการเฝ้าระวังโรคหัด หัดเยอรมัน ของประเทศไทย ตามเกณฑ์ขององค์การอนามัยโลก ในไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2568 ดังนี้

1. ประเทศไทยมีอัตราการรายงานผู้ป่วยไข่ออกผื่น ที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน 0.54 ต่อแสนประชากร
2. สัดส่วนจังหวัดที่รายงานผู้ป่วยไข่ออกผื่น ที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน ไม่น้อยกว่า 2 รายต่อแสนประชากรต่อปี คือ ร้อยละ 9.09 โดยมี 7 จังหวัดที่ผ่านเกณฑ์การรายงานผู้ป่วยไข่ออกผื่น ได้แก่ จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส สงขลา สตูล ภูเก็ต และระยอง
3. ผู้ป่วยไข่ออกผื่นหรือผู้ป่วยสงสัยโรคหัดหรือหัดเยอรมัน ได้รับการสอบสวนโรคเฉพาะรายภายใน 48 ชั่วโมงหลังจากพบผู้ป่วย ร้อยละ 97.85
4. ผู้ป่วยสงสัยหัด หัดเยอรมัน ได้รับการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ ร้อยละ 72.08
5. การส่งตัวอย่างเพื่อยืนยันสายพันธุ์ก่อโรคในการระบาด ที่ห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองจาก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร้อยละ 0
6. ห้องปฏิบัติการได้รับตัวอย่างส่งตรวจภายใน 5 วัน หลังการเก็บตัวอย่าง ร้อยละ 74.30

(รายละเอียดตามตารางที่ 1 -2)

ตารางที่ 1 ผลการดำเนินการตามเกณฑ์ความสำเร็จของการเฝ้าระวังโรคและเป้าหมายของการกำจัดโรคหัดเยอรมัน ตามแนวทางขององค์การอนามัยโลก ปี พ.ศ. 2563 – 31 มีนาคม 2567

| สถานการณ์การเฝ้าระวังฯ                                                                                                     |                  | ปี พ.ศ. |             |             |           |                |         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|---------|-------------|-------------|-----------|----------------|---------|
|                                                                                                                            |                  | 2563    | 2564        | 2565        | 2566      | 2567           | 2568    |
| อัตราป่วยผู้ป่วยยืนยันหัด หัดเยอรมัน และผู้ที่มีความเชื่อมโยงทางระบาดวิทยาต่อแสนประชากร                                    |                  | 0.67    | 0.012       | 0.03        | 0.03      | 8.14           | 0.34    |
| จำนวนผู้เสียชีวิต (อัตราตายต่อแสนประชากร)                                                                                  |                  | 0       | 0           | 0           | 0         | 11 (0.02)      | 0       |
| การดำเนินงานตามเกณฑ์                                                                                                       | เป้าหมาย         | 2563    | 2564        | 2565        | 2566      | 2567           | 2568    |
| อัตราการรายงานผู้ป่วยไข่ออกผื่น ที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน                                                                    | $\geq 2/100,000$ | 1.43    | 0.26        | 0.28        | 0.91      | 3.42           | 0.54    |
| สัดส่วนจังหวัดที่รายงานผู้ป่วยไข่ออกผื่น ที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน ไม่น้อยกว่า 2 ราย ต่อแสนประชากรต่อปี                      | $\geq 80\%$      | 20.78   | 0.00        | 2.60        | 14.29     | 31.17          | 9.09    |
| สอบสวนโรคเฉพาะรายในผู้ป่วยไข่ออกผื่นหรือผู้ป่วยสงสัยโรคหัดหรือหัดเยอรมัน ภายใน 48 ชั่วโมงหลังจากพบผู้ป่วย                  | $\geq 80\%$      | 98.01   | 93.80       | 97.99       | 98.08     | 99.16          | 97.85   |
| สัดส่วนของผู้ป่วยสงสัยหัด หัดเยอรมัน ได้รับการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ                                                  | $\geq 80\%$      | 95.41   | 56.00       | 99.53       | 86.85     | 62.98          | 72.08   |
| สัดส่วนของการส่งตัวอย่างเพื่อยืนยันสายพันธุ์ก่อโรค ในการระบาดที่ห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรอง จากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ | $\geq 80\%$      | 16.13   | No outbreak | No outbreak | 100 (1/1) | 22.11 (86/389) | 0 (0/5) |
| สัดส่วนของตัวอย่างสิ่งส่งตรวจที่ห้องปฏิบัติการ ได้รับภายใน 5 วัน หลังการเก็บตัวอย่าง                                       | $\geq 80\%$      | 88.46   | 63.40       | 75.81       | 77.40     | 71.52          | 74.30   |

## ตารางที่ 2 การรายงานผู้ป่วยไข่ออกผื่นที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน จำแนกรายจังหวัด

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 31 มีนาคม 2568

| เขต | จังหวัด         | จำนวนคาดการณ์<br>รายงานผู้ป่วยไข้<br>ออกผื่นที่ไม่ใช่หัด<br>หัดเยอรมัน<br>(ราย/ปี) | จำนวนผู้ป่วยไข้<br>ออกผื่นที่<br>รายงานทั้งหมด<br>(ราย) | จำนวนผู้ป่วย<br>ไข่ออกผื่นที่<br>ไม่ใช่หัด<br>หัดเยอรมัน<br>ที่รายงาน<br>(ราย) | อัตรากรารายงาน<br>ผู้ป่วยไข่ออกผื่นที่ไม่ใช่<br>หัด หัดเยอรมัน<br>( $\geq 2 / 100,000$<br>ประชากรแสนคนต่อปี) | ความ<br>ครอบคลุม<br>วัคซีน<br>MMR1* | ความ<br>ครอบคลุม<br>วัคซีน<br>MMR2* |
|-----|-----------------|------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|
| 1   | ลำปาง           | 15                                                                                 | 6                                                       | 4                                                                              | 0.57                                                                                                         | 53.79                               | 96.15                               |
| 1   | ลำพูน           | 8                                                                                  | 1                                                       | 1                                                                              | 0.25                                                                                                         | 47.47                               | 88.94                               |
| 1   | เชียงใหม่       | 33                                                                                 | 4                                                       | 4                                                                              | 0.24                                                                                                         | 49.44                               | 83.24                               |
| 1   | แพร่            | 10                                                                                 | 1                                                       | 1                                                                              | 0.24                                                                                                         | 53.31                               | 84.03                               |
| 1   | เชียงราย        | 24                                                                                 | 2                                                       | 1                                                                              | 0.09                                                                                                         | 37.54                               | 77.62                               |
| 1   | แม่ฮ่องสอน      | 5                                                                                  | 0                                                       | 0                                                                              | 0                                                                                                            | 60.53                               | 95.05                               |
| 1   | พะเยา           | 9                                                                                  | 1                                                       | 0                                                                              | 0                                                                                                            | 54.28                               | 84.72                               |
| 1   | น่าน            | 10                                                                                 | 0                                                       | 0                                                                              | 0                                                                                                            | 47.42                               | 80.49                               |
| 2   | อุดรดิตถ์       | 9                                                                                  | 1                                                       | 1                                                                              | 0.23                                                                                                         | 64.08                               | 94.99                               |
| 2   | สุโขทัย         | 12                                                                                 | 1                                                       | 1                                                                              | 0.17                                                                                                         | 62.06                               | 95.02                               |
| 2   | พิษณุโลก        | 17                                                                                 | 2                                                       | 1                                                                              | 0.12                                                                                                         | 55.62                               | 89.21                               |
| 2   | ตาก             | 11                                                                                 | 0                                                       | 0                                                                              | 0                                                                                                            | 61.56                               | 92.11                               |
| 2   | เพชรบูรณ์       | 20                                                                                 | 0                                                       | 0                                                                              | 0                                                                                                            | 60.58                               | 93.28                               |
| 3   | กำแพงเพชร       | 7                                                                                  | 1                                                       | 1                                                                              | 0.14                                                                                                         | 59.48                               | 89.28                               |
| 3   | นครสวรรค์       | 15                                                                                 | 1                                                       | 1                                                                              | 0.1                                                                                                          | 59.44                               | 90.13                               |
| 3   | อุทัยธานี       | 11                                                                                 | 0                                                       | 0                                                                              | 0                                                                                                            | 65.94                               | 98.51                               |
| 3   | พิจิตร          | 7                                                                                  | 0                                                       | 0                                                                              | 0                                                                                                            | 65.24                               | 95.83                               |
| 3   | ชัยนาท          | 21                                                                                 | 0                                                       | 0                                                                              | 0                                                                                                            | 59.2                                | 96.36                               |
| 4   | อ่างทอง         | 17                                                                                 | 4                                                       | 3                                                                              | 1.11                                                                                                         | 61.82                               | 96.27                               |
| 4   | นนทบุรี         | 27                                                                                 | 5                                                       | 5                                                                              | 0.38                                                                                                         | 55.91                               | 95.54                               |
| 4   | ลพบุรี          | 15                                                                                 | 2                                                       | 2                                                                              | 0.28                                                                                                         | 63.97                               | 94.55                               |
| 4   | ปทุมธานี        | 25                                                                                 | 3                                                       | 2                                                                              | 0.16                                                                                                         | 54.07                               | 83.18                               |
| 4   | สระบุรี         | 6                                                                                  | 1                                                       | 1                                                                              | 0.16                                                                                                         | 58.84                               | 81.83                               |
| 4   | สิงห์บุรี       | 13                                                                                 | 0                                                       | 0                                                                              | 0.00                                                                                                         | 54.73                               | 91.66                               |
| 4   | พระนครศรีอยุธยา | 5                                                                                  | 1                                                       | 0                                                                              | 0.00                                                                                                         | 62.91                               | 94.11                               |
| 4   | นครนายก         | 6                                                                                  | 0                                                       | 0                                                                              | 0.00                                                                                                         | 58.37                               | 90.77                               |

## ตารางที่ 2 การรายงานผู้ป่วยไข่ออกผื่นที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน จำแนกรายจังหวัด

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 31 มีนาคม 2568

| เขต | จังหวัด         | จำนวนคาดการณ์<br>รายงานผู้ป่วยไข่ออกผื่นที่ไม่ใช่หัด<br>หัดเยอรมัน<br>(ราย/ปี) | จำนวนผู้ป่วยไข่ออกผื่นที่<br>รายงานทั้งหมด<br>(ราย) | จำนวนผู้ป่วย<br>ไข่ออกผื่นที่ไม่ใช่หัด<br>หัดเยอรมัน<br>ที่รายงาน<br>(ราย) | อัตรากรารายงาน<br>ผู้ป่วยไข่ออกผื่นที่ไม่ใช่<br>หัด หัดเยอรมัน ( $\geq 2$ /<br>100,000 ประชากร<br>แสนคนต่อปี) | ความ<br>ครอบคลุม<br>วัคซีน<br>MMR1* | ความ<br>ครอบคลุม<br>วัคซีน<br>MMR2* |
|-----|-----------------|--------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|
| 5   | นครปฐม          | 19                                                                             | 25                                                  | 9                                                                          | 0.98                                                                                                          | 63.42                               | 87.94                               |
| 5   | ประจวบคีรีขันธ์ | 4                                                                              | 4                                                   | 3                                                                          | 0.56                                                                                                          | 61.64                               | 93.78                               |
| 5   | ราชบุรี         | 10                                                                             | 4                                                   | 4                                                                          | 0.48                                                                                                          | 61.74                               | 89.71                               |
| 5   | เพชรบุรี        | 17                                                                             | 1                                                   | 1                                                                          | 0.21                                                                                                          | 57.79                               | 92.66                               |
| 5   | สมุทรสาคร       | 11                                                                             | 0                                                   | 0                                                                          | 0                                                                                                             | 52.77                               | 88.57                               |
| 5   | สุพรรณบุรี      | 17                                                                             | 0                                                   | 0                                                                          | 0                                                                                                             | 56.12                               | 87.36                               |
| 5   | กาญจนบุรี       | 12                                                                             | 0                                                   | 0                                                                          | 0                                                                                                             | 49.61                               | 71.99                               |
| 5   | สมุทรสงคราม     | 17                                                                             | 0                                                   | 0                                                                          | 0                                                                                                             | 60.39                               | 93.22                               |
| 6   | ระยอง           | 16                                                                             | 36                                                  | 30                                                                         | 3.9                                                                                                           | 63.94                               | 87.39                               |
| 6   | จันทบุรี        | 33                                                                             | 8                                                   | 6                                                                          | 1.13                                                                                                          | 61.08                               | 92.03                               |
| 6   | ชลบุรี          | 11                                                                             | 4                                                   | 4                                                                          | 0.25                                                                                                          | 53.91                               | 83.65                               |
| 6   | สระแก้ว         | 15                                                                             | 5                                                   | 1                                                                          | 0.18                                                                                                          | 60.89                               | 89.93                               |
| 6   | ฉะเชิงเทรา      | 12                                                                             | 4                                                   | 1                                                                          | 0.14                                                                                                          | 61.13                               | 96.41                               |
| 6   | ปราจีนบุรี      | 5                                                                              | 0                                                   | 0                                                                          | 0                                                                                                             | 62.94                               | 89.15                               |
| 6   | สมุทรปราการ     | 10                                                                             | 0                                                   | 0                                                                          | 0                                                                                                             | 62.99                               | 94.35                               |
| 6   | ตราด            | 28                                                                             | 0                                                   | 0                                                                          | 0                                                                                                             | 62.24                               | 95.06                               |
| 7   | ร้อยเอ็ด        | 26                                                                             | 3                                                   | 2                                                                          | 0.16                                                                                                          | 60.24                               | 89.55                               |
| 7   | ขอนแก่น         | 36                                                                             | 0                                                   | 0                                                                          | 0.00                                                                                                          | 56.08                               | 84.28                               |
| 7   | มหาสารคาม       | 19                                                                             | 0                                                   | 0                                                                          | 0.00                                                                                                          | 56.08                               | 87.69                               |
| 7   | กาฬสินธุ์       | 20                                                                             | 0                                                   | 0                                                                          | 0.00                                                                                                          | 60.34                               | 92.27                               |
| 8   | หนองบัวลำภู     | 11                                                                             | 10                                                  | 9                                                                          | 1.78                                                                                                          | 52.14                               | 74.59                               |
| 8   | หนองคาย         | 11                                                                             | 6                                                   | 6                                                                          | 1.18                                                                                                          | 58.92                               | 98.93                               |
| 8   | อุดรธานี        | 31                                                                             | 11                                                  | 9                                                                          | 0.58                                                                                                          | 64.51                               | 96.66                               |
| 8   | สกลนคร          | 23                                                                             | 2                                                   | 2                                                                          | 0.18                                                                                                          | 56.3                                | 82.55                               |
| 8   | เลย             | 13                                                                             | 1                                                   | 1                                                                          | 0.16                                                                                                          | 58.31                               | 95.82                               |
| 8   | นครพนม          | 15                                                                             | 0                                                   | 0                                                                          | 0                                                                                                             | 58.09                               | 90.09                               |
| 8   | บึงกาฬ          | 9                                                                              | 0                                                   | 0                                                                          | 0                                                                                                             | 56.76                               | 91.74                               |

## ตารางที่ 2 การรายงานผู้ป่วยไข่ออกผื่นที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน จำแนกรายจังหวัด

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 31 มีนาคม 2568

| เขต | จังหวัด       | จำนวนคาดการณ์<br>รายงานผู้ป่วยไข่ออกผื่นที่ไม่ใช่หัด<br>หัดเยอรมัน<br>(ราย/ปี) | จำนวนผู้ป่วยไข่ออกผื่นที่<br>รายงานทั้งหมด<br>(ราย) | จำนวนผู้ป่วย<br>ไข่ออกผื่นที่ไม่ใช่หัด<br>หัดเยอรมัน<br>ที่รายงาน<br>(ราย) | อัตรากรารายงาน<br>ผู้ป่วยไข่ออกผื่นที่ไม่ใช่<br>หัด หัดเยอรมัน ( $\geq 2$ /<br>100,000 ประชากร<br>แสนคนต่อปี) | ความ<br>ครอบคลุม<br>วัคซีน<br>MMR1* | ความ<br>ครอบคลุม<br>วัคซีน<br>MMR2* |
|-----|---------------|--------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|
| 9   | บุรีรัมย์     | 32                                                                             | 5                                                   | 5                                                                          | 0.32                                                                                                          | 61.81                               | 91.52                               |
| 9   | ชัยภูมิ       | 23                                                                             | 4                                                   | 3                                                                          | 0.27                                                                                                          | 55.68                               | 87.01                               |
| 9   | นครราชสีมา    | 53                                                                             | 5                                                   | 4                                                                          | 0.15                                                                                                          | 62.46                               | 94.18                               |
| 9   | สุรินทร์      | 28                                                                             | 3                                                   | 1                                                                          | 0.07                                                                                                          | 59.45                               | 93.23                               |
| 10  | ยโสธร         | 8                                                                              | 7                                                   | 7                                                                          | 1.33                                                                                                          | 57.2                                | 89.03                               |
| 10  | อุบลราชธานี   | 11                                                                             | 16                                                  | 16                                                                         | 0.86                                                                                                          | 55.55                               | 86.12                               |
| 10  | มุกดาหาร      | 7                                                                              | 1                                                   | 1                                                                          | 0.29                                                                                                          | 53.65                               | 88.06                               |
| 10  | ศรีสะเกษ      | 29                                                                             | 3                                                   | 2                                                                          | 0.14                                                                                                          | 57.67                               | 96.96                               |
| 10  | อำนาจเจริญ    | 38                                                                             | 0                                                   | 0                                                                          | 0                                                                                                             | 60.52                               | 92.13                               |
| 11  | ภูเก็ต        | 4                                                                              | 10                                                  | 9                                                                          | 2.16                                                                                                          | 49.89                               | 63.73                               |
| 11  | สุราษฎร์ธานี  | 9                                                                              | 16                                                  | 15                                                                         | 1.41                                                                                                          | 54.7                                | 86.42                               |
| 11  | กระบี่        | 11                                                                             | 3                                                   | 3                                                                          | 0.62                                                                                                          | 64.51                               | 97.49                               |
| 11  | ระนอง         | 31                                                                             | 11                                                  | 1                                                                          | 0.56                                                                                                          | 58.26                               | 92.5                                |
| 11  | ชุมพร         | 10                                                                             | 1                                                   | 1                                                                          | 0.2                                                                                                           | 60.09                               | 92.41                               |
| 11  | นครศรีธรรมราช | 22                                                                             | 0                                                   | 0                                                                          | 0                                                                                                             | 53.34                               | 79.77                               |
| 11  | พังงา         | 6                                                                              | 0                                                   | 0                                                                          | 0                                                                                                             | 60                                  | 94.16                               |
| 12  | ยะลา          | 11                                                                             | 144                                                 | 52                                                                         | 9.46                                                                                                          | 37.79                               | 60.7                                |
| 12  | สตูล          | 29                                                                             | 26                                                  | 22                                                                         | 6.78                                                                                                          | 62.67                               | 96.43                               |
| 12  | ปัตตานี       | 15                                                                             | 144                                                 | 22                                                                         | 2.98                                                                                                          | 30.22                               | 41.9                                |
| 12  | สงขลา         | 7                                                                              | 69                                                  | 35                                                                         | 2.46                                                                                                          | 57.48                               | 87.52                               |
| 12  | นราธิวาส      | 17                                                                             | 87                                                  | 18                                                                         | 2.19                                                                                                          | 35.55                               | 53.41                               |
| 12  | ตรัง          | 13                                                                             | 9                                                   | 9                                                                          | 1.42                                                                                                          | 59.69                               | 94.21                               |
| 12  | พัทลุง        | 11                                                                             | 1                                                   | 1                                                                          | 0.19                                                                                                          | 60.93                               | 97.28                               |
| 13  | กรุงเทพมหานคร | 108                                                                            | 16                                                  | 4                                                                          | 0.07                                                                                                          | ไม่มีข้อมูล                         | ไม่มีข้อมูล                         |

\* ที่มา : ระบบคลังข้อมูลสุขภาพ Health Data Center (HDC) <https://hdcservice.moph.go.th/>

### สรุปและข้อเสนอแนะ

จากเกณฑ์ความสำเร็จของการเฝ้าระวังโรค ขององค์การอนามัยโลก พบจังหวัดที่มีรายงานผู้ป่วยไข่ออกผื่น ที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ 2 รายต่อแสนประชากร จำนวน 7 จังหวัด และประเทศไทยมีการสอบสวนโรคเฉพาะรายภายใน 48 ชั่วโมงหลังจากพบผู้ป่วย ร้อยละ 97.85 ทั้งนี้ยังมีตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 5 เกณฑ์ ได้แก่ 1.) อัตราการรายงานผู้ป่วยไข่ออกผื่นที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมันของ ประเทศไทย 2.) สัดส่วนจังหวัดที่รายงานผู้ป่วยไข่ออกผื่นผ่านเกณฑ์ 3.) สัดส่วนผู้ป่วยสงสัยหัด หัดเยอรมันที่ได้รับ การตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ 4.) สัดส่วนการส่งตัวอย่างเพื่อยืนยันสายพันธุ์ก่อโรค และ 5.) สัดส่วนของ ตัวอย่างส่งตรวจที่ห้องปฏิบัติการได้รับภายใน 5 วัน

เพื่อการกำจัดโรคหัด หัดเยอรมันในประเทศไทย จำเป็นต้องมีการเฝ้าระวังโรคที่เข้มแข็ง และเนื่องจากมีรายงานผู้ป่วยต่างชาติที่เข้ามารักษาที่ประเทศไทย (imported cases) ประกอบกับมีการรายงานผู้ป่วยโรคหัดจำนวนมากในประเทศเวียดนามและกัมพูชา ดังนั้นเมื่อพบผู้ป่วย ไข่วัณโรค (ชนิด MP rash) หรือผู้ป่วยที่แพทย์สงสัยว่าเป็นหัด ขอให้รายงานข้อมูลผู้ป่วยเข้าสู่ฐานข้อมูลโปรแกรมโรคกำจัดกวาดล้าง กรมควบคุมโรค (<https://apps-doe.moph.go.th/measles/>) และระบบเฝ้าระวังโรคดิจิทัล (Digital Disease Surveillance; DDS) และสอบสวนโรคเฉพาะราย โดยเฉพาะข้อมูลประวัติการได้รับวัคซีน ประวัติการสัมผัสผู้ป่วย และประวัติการเดินทางออกนอกประเทศ พร้อมทั้งเจาะเลือดผู้ป่วยเพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการควรเก็บในช่วง 4 - 30 วัน หลังผื่นขึ้น หรือ เก็บตัวอย่างจาก throat swab หรือ nasal swab เพื่อตรวจหาสารพันธุกรรมของเชื้อ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการสืบหาแหล่งต้นตอและการไหลเวียนของเชื้อภายใน/ภายนอกประเทศ โดยส่งตรวจได้ที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ หรือศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ เขตต่าง ๆ ทั้งนี้สามารถศึกษาเพิ่มเติมของคู่มือเกี่ยวกับการเฝ้าระวังได้ทางเว็บไซต์กองระบาดวิทยา [https://ddc.moph.go.th/doe/journal\\_detail.php?publish=16432](https://ddc.moph.go.th/doe/journal_detail.php?publish=16432)

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นจากข้อมูลที่ยังขาดหายไปโดยโรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานป้องกันควบคุมโรคในพื้นที่ โดยได้รับการสนับสนุนด้านเทคนิคและงบประมาณบางส่วน ภายใต้ความร่วมมือระหว่างกรมควบคุมโรค และองค์การอนามัยโลก (WHO)

เรียบเรียงโดย : ฉัตรมงคล สัมแบน, ภูมิภัทร ยอดชมภู, ปณิดา คุ่มผล, ปรางณพิชญ์ วิหารทอง, ชญานิจ มหาสิงห์  
กลุ่มพัฒนาระบบเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาโรคติดต่อ กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค